

L'AULA EL PAÍS

25 de febrer de 2004

INTERVENCIÓ DE JOSÉ MONTILLA

Bona tarda,

A mesura que ens anem acostant a la data del 14 de març, crec que es confirma la convicció que molts teníem fa temps en el sentit que aquestes eleccions a Corts Generals tenen una importància transcendental, capital. Són segurament les eleccions més decisives dels darrers 25 anys.

Cert que totes les eleccions ho són, d'importants, però aquesta convocatòria en particular ho és d'una manera molt i molt especial. I ho és perquè hi ha en joc no només l'èxit o el fracàs d'unes opcions polítiques, sinó la tria entre dos models d'Espanya i dos models d'entendre la nostra societat.

Afirmo rotundament que –en relació al debat sobre el model d'Estat, país i societat que tenim i volem– som davant una autèntica disjuntiva històrica.

I la raó essencial rau en el fet que el PP ha optat per una deriva democràtica i socialment regressiva, autonòmicament involucionista i radicalment allunyada de la nostra moderna aposta per la construcció europea com a primera prioritat en política exterior.

En la resolució de tots aquests debats el resultat d'aquestes eleccions pot ser altament decisiu.

Aquesta disjuntiva es presenta, com dic, d'una manera diàfana en qüestions com el model d'Estat, on el PP pretén un retorn al neocentralisme, a una concepció vertical i radial d'Espanya.

Però també si parlem de polítiques socials i de la manera com aprofitem el creixement econòmic per enfortir els dispositius públics de benestar (educació, sanitat, atenció a col·lectius amb dificultats, etc.), de forma que avancem clarament en el camí de la igualtat d'oportunitats.

En aquest tema les distàncies entre nosaltres i el PP són insalvables, perquè els governs d'Aznar i Rajoy han alimentat amb les seves polítiques un cosa tan greu com és, per exemple, el desprestigi social de l'escola pública.

El dilema que els ciutadans hauran d'afrontar el 14 de març és igualment clar quan avui hem d'aixecar la nostra veu per denunciar els intents del PP per restaurar un cert neocatolicisme a les aules. Som - en ple segle XXI- davant la paradoxa d'haver de reivindicar una cosa tan bàsica com és el principi de laïcitat en l'ensenyament públic. En aquest aspecte el govern del PP suposa un retorn a una Espanya que pensàvem ja oblidada, la de la confusió entre les creences privades i els poders i serveis públics.

Recuperar el nostre paper a Europa

Aquesta cruïlla es manifesta també diàfanament si debatem el paper d'Espanya en el procés de construcció europea, després que el PP ens hagi alienat de forma vergonyosa del cantó dels interessos de l'administració Bush.

A Europa pocs dubten a qualificar l'actual govern dels EUA de dreta extrema. No és veritat el que diuen els apologistes del neoconservadurisme que el món va transformar-se radicalment aquell 11 de setembre de 2001.

Allò que ha transformat la política internacional ha estat l'elecció de Bush com a President dels Estats Units per uns jutges després d'un fosc escrutini electoral a l'Estat de Florida.

Avui Bush és un veritable perill per a l'estabilitat mundial i la sostenibilitat medioambiental del planeta. Cada cop hi ha més gent que veu com és d'important per al Món que el futur candidat demòcrata, molt probablement John Kerry, guanyi la presidència dels EUA el novembre d'aquest any.

Jo crec que es va conformant un clima mundial que urgeix un canvi en la gestió del planeta i del mateix procés de globalització. I em sembla indubtable que la derrota del PP a Espanya, com més tard la de Berlusconi –l'amic d'Aznar i, per cert, aliat dels separatistes de la Padània- a Itàlia, pot obrir una nova etapa perquè Europa hi jugui un paper més cohesionat, lluit i valent.

Però el govern espanyol avui balla al so de la música que toca l'integrisme neoconservador americà. I no és que hi hagi entre aquell i l'altre una coincidència tàctica circumstancial (o uns indiscutibles llaços històrics, com podria ser el cas de la Gran Bretanya).

Aznar ha fet seguidisme de l'estratègia de Bush per tal de refer l'ordre mundial a partir de la imposició de noves doctrines unilaterals sobre seguretat. Avui, lamentablement, la política exterior espanyola va del bracet de la dreta més extremista americana. I això ha debilitat greument la fràgil arquitectura europea en matèria de seguretat i defensa.

En definitiva, mai com ara –després d'un terç de segle de democràcia- les dues grans forces que s'enfronten electoralment, el Partit Socialista i el PP, presenten opcions i propostes tan diametralment oposades, en política exterior, en política social, respecte al funcionament de la nostra democràcia o al model d'Estat.

El resultat electoral del 14 de març pot marcar en un sentit o un altre l'orientació de la nostra democràcia i també influir d'una manera transcendental

---

Sobre quins seran els valors culturals i ideològics predominants en la societat espanyola durant la propera dècada.

Una societat oberta en perill per la temptació absolutista del PP

En realitat, per a ser precisos, crec que el PP està a un pas –si guanya- de capgirar completament els valors socioculturals –tant explícits com implícits- sobre els quals va cimentar-se la transició política a la democràcia i la nostra integració a la casa comuna europea.

L’Aznaridad –que és la plasmació històrica de la ideologia neoconservadora a Espanya, que tan agudament va retratar el nostre volgut Manolo Vázquez Montalbán- se situa a les antípodes de la cultura política que va fer possible el pacte constitucional i l’elaboració consegüent dels estatuts d’autonomia del País Basc i Catalunya.

La cultura política del PP és, en el fons de les seves manifestacions i gestos més sincers, clarament pre-democràtica. El posat i la ideologia d’Aznar és joseantoniana, només cal llegir els seus articles a La Nueva Rioja als anys 1978 i 1979, en ple procés constituent.

Per això mateix, crec que l’esquerra catalana i espanyola no ha de dubtar un moment a reivindicar el procés històric, complex i subtil, que ens va dur a la Constitució de 1978.

Però, fixin-s’hi bé, l’accent no el posem els socialistes catalans tant en la lloança del seu articulats –sempre millorable, perfectible o revisable-, com en aquell esperit de pacte, negociació, diàleg, que va fer possible una Constitució de tots.

Un procés, el de la Transició, que va fer possible, per exemple, que la Generalitat de Catalunya fos restablerta a la tardor de 1977. I que Tarradellas

---

retornés a Catalunya, com a President, consumant així un acte de clara ruptura amb la legalitat oficial del franquisme.

Avui tot això cal reivindicar-ho, cal recordar-ho. I cal fer-ho perquè a ulls de l'integrisme pepero constitueix un acte manifestament subversiu. I ho és, torno a insistir-hi, perquè la cultura política de la dreta espanyolista és dramàticament pre-democràtica.

El PP ens vol fer creure que fou l'evolució natural del mateix franquisme allò que ens dugué directament a la democràcia, sense solució de continuïtat. Al darrera d'aquesta impostura intel·lectual hi ha una interpretació reiteradament benèvola de la dictadura, en part perquè els Aznar i Rajoy es consideren, diguem-ho així, els seus hereus, tant familiars com polítics.

Però no és només una qüestió històrica, no és aquest un debat entre historiadors. Malgrat que no és gens gratuït el suport que la caverna mediàtica ha prestat a un personatge de tan dubtosa solvència intel·lectual com Pío Moa, per exemple.

Aquest debat té clares i indubtables conseqüències sobre el nostre present i el nostre futur, perquè el pensament neoconservador a Espanya, que representa avui el PP, pretén redefinir radicalment els límits i les possibilitats de la nostra democràcia.

La cultura política del PP significa un pas enrera en la construcció d'una societat oberta.

En el camp econòmic l'aposta dels governs d'Aznar ha estat clarament per les privatitzacions, però amb una concreció gens liberal, gens afavoridora del mercat lliure. En realitat han privilegiat uns monopolis privats que perjudiquen

la competitivitat de les nostres empreses i del conjunt del país (en energia, telefonia, transports).

Les empreses públiques han estat escandalosament venudes als amics i operacions empresarials importants des de Catalunya s'han topat amb la negativa política simplement perquè el govern del PP no n'estava al darrera i se'n malfiava.

Tot això, que ha estat denunciat pel Cercle d'Economia i el Col·legi d'Economistes amb pèls i senyals, constitueix una mostra palpable de la voluntat dels populars per edificar i controlar un empori econòmic al seu servei.

La temptació absolutista del PP podem estendre-la als mitjans de comunicació. Els governs d'Aznar i Rajoy han fet de forma permanent un ús indecent de TVE, denunciat pels mateixos professionals i pel propi Consell d'Europa. El PP ha colonitzat ideològicament i empresarialment molts altres mitjans fins al punt que, en molts llocs d'Espanya, no hi ha autèntica pluralitat informativa.

L'esquema informatiu del PP és aquell del temps del NO-DO. A TVE han retornat a aquella lògica falangista que classificava a les persones en "afectos", "desafectos" o "indiferentes". La continuïtat d'Urdaci al capdavant dels informatius és el senyal inequívoc d'aquesta mentalitat.

Els socialistes reivindiquem una societat oberta, on la divisió de poders sigui un fet i on la garantia que ens trobem en un estat de dret sigui autèntica.

Sense els exabruptes de Berlusconi contra els jutges, el cert és que la política del PP en matèria de justícia hi té clares concommitàncies.

Malauradament a Espanya no tenim la solidesa de la cultura democràtica anglosaxona, on la mentida és un fet greu que pot arruïnar una carrera política. En qualsevol cas aquesta deriva, aquesta regressió democràtica -de la qual hem

tingut darrerament algunes manifestacions orals de rellevants responsables institucionals del PP- és un fet molt preocupant.

El PP ha utilitzat la seva majoria absoluta aquests quatre anys al Congrés per erigir un poder amb pretensions absolutes sobre la societat, ofegant-la, negant el concert social. Tan sols l'èxit -inicialment qüestionat- de la vaga general del 20 de juny de 2002 va obligar el PP a fer un lleu pas enrera.

Però en el 2003 el PP no ha fet ni una sola rectificació. Ni el desastre del Prestige, ni la pèssima gestió en l'execució d'infraestructures fonamentals com l'AVE, ni les mentides manifestes en la guerra d'Iraq. Res, absolutament res. Milions de persones al carrer i Aznar impertèrrit, impertorbable, insensible. Com a resposta, el PP ha optat per l'estratègia del desprestigi i la calúmia sobre l'adversari.

En aquest sentit, l'absència del PP de la concentració silenciosa convocada per demà demostra fins a quin punt el Govern del PP està decidit a prosseguir una política de divisió dels demòcrates en matèria de lluita antiterrorista per intentar treure rèdits electorals.

Amb la seva actitud, el PP demostra fins a quin punt està inhabilitat per seguir governant Espanya.

Avui, malauradament, la prioritat de Rajoy i Aznar no és la derrota d'ETA i la unitat dels demòcrates. La seva prioritat és destruir els socialistes. Destruir la primera força de l'oposició i fer impossible així l'alternança política. L'objectiu del PP és consolidar un poder corrosiu sobre la societat espanyola.

Avui, el PP té dos adversaris: l'alternativa que representa Zapatero i una Catalunya decidida a impulsar el desenvolupament de l'Espanya plural. Per això el malson del PP és el PSC, no opcions respectables, però testimonials.

Gràcies al control indubtable que el PP exerceix sobre el discurs mediàtic, Rajoy i els seus confien avui que els seus votants tradicionals seran àmpliament mobilitzats, però que, en canvi, els electors més crítics no hi aniran i manifestaran una amnèsia total en relació al seu desgovern i les seves falsedats.

Però això no passarà. Estic segur que aquestes eleccions oferiran una sorpresa. El PP serà derrotat en primer lloc perquè els ciutadans no tenen un nivell tan alt de desmemòria recent.

I, en segon lloc, perquè els socialistes oferim una alternativa sòlida i tenim al capdavant a José Luis Rodríguez Zapatero, un candidat a la Presidència de govern preparat, honest i sincer. La gent vol un canvi de política, però també de formes i estils.

L'elecció autocràtica de Rajoy –el candidat del “dedazo”, que imita el model mexicà de l’antic PRI-, res té a veure amb la promesa de regeneració democràtica que prometia el PP fa quatre anys.

I els socialistes oferim una alternativa en l’estil i les formes però també en el contingut de les propostes. Nosaltres ens encarem a l’agressivitat del PP amb un model social, institucional i polític per a Espanya radicalment diferent. Els socialistes front a la temptació absolutista del PP hi oposem la necessitat d’una segona modernització d’igual magnitud que la que va protagonitzar la societat catalana i espanyola durant la transició i la dècada dels vuitanta.

La proposta socialista

El socialistes volem invitar els ciutadans i les ciutadanes a la construcció d’un projecte per a la Catalunya plena, per a l’Espanya

plural i per a l'Europa federal. Aquest és el primer objectiu del nou impuls modernitzador que volem fer realitat.

Els socialistes catalans estem convençuts que la via federalista és la més útil i adequada per avançar en la construcció d'un Estat modern. El canvi a Espanya vol dir, en primer lloc, fer possible una Espanya més oberta i plural, orgullosa de la seva diversitat.

A Catalunya, el canvi ha fet possible que les forces de progrés puguem reprendre una de les velles aspiracions del catalanisme: proposar un visió diferent i, amb ella, una articulació plural d'Espanya.

Una Espanya plural vol dir aprovar un nou Estatut que reforci els drets polítics, econòmics i socials dels catalans i catalanes.

Fer realitat un nou Senat que sigui la cambra del reconeixement d'aquesta pluralitat, a través de la representació de les Comunitats Autònomes.

O vol dir, també, que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya exercirà les funcions de cassació per resoldre en darrera instància a Catalunya recursos judicials en processos iniciats al nostre territori. És a dir, una justícia més pròxima i, alhora, més eficaç i àgil.

Per a nosaltres, pluralitat i proximitat son dues cares de la mateixa moneda. L'Espanya plural a què aspira Catalunya és, també, l'Espanya pròxima. En aquest sentit, la devolució de competències al món local forma una part essencial de la nostra proposta.

En el capítol social el PP no ha volgut aprofitar aquests anys de creixement econòmic per millorar l'Estat del benestar. Tot al contrari, després de vuit anys de govern del PP, la nostra societat ofereix una diagnosi social negativa.

Fa vuit anys Espanya era la dècima potència econòmica del món. Avui ho continua sent, però en aquest temps ha passat d'ocupar el novè lloc en l'Índex de Desenvolupament Humà de les Nacions Unides a ocupar-ne el dinovè.

Treballar per un país socialment avançat, apostant, alhora, per la competitivitat i la cohesió social, és el segon objectiu de la nostra proposta.

Enfront del model de creixement de la dreta, fonamentat en costos laborals baixos i treball precari i poc qualificat, els socialistes donarem un nou impuls a la nostra economia, basat en l'augment de la productivitat i la qualitat.

Invertir en innovació, en educació, en infraestructures, en recerca i desenvolupament i en sectors com el de la societat del coneixement serà una prioritat de la política econòmica del nou govern presidit per Rodríguez Zapatero.

Però no podem oblidar que en darrer terme, la inversió en cohesió social i en polítiques de benestar és, també, una inversió en capital humà, fonamental per a les generacions properes. La inversió educativa, la formació professional dels treballadors, la inversió sanitària, la cultura dels serveis socials avançats, són inversions productives de llarg recorregut.

Per això ens proposem fer realitat un nou impuls econòmic basat en la competitivitat i enfortir l'Estat de benestar perquè sigui més complet i més capaç d'oferir solucions justes als problemes socials.

Per això, propostes com assegurar que en acabar la secundària tots els alumnes dominin perfectament el català, el castellà i l'anglès; augmentar el salari mínim interprofesional fins assolir la quantitat de 600 euros al final de la legislatura;

---

aconseguir que els temps màxims d'espera per operar-se sigui de 45 dies o subratllar una política decidida contra l'atur femení (si volem assolir la plena ocupació a Catalunya, necessitem que en quatre anys tinguin treball 120.000

---

dones més que ara) són compromisos que sumen cohesió social i progrés econòmic.

Les dues legislatures de la dreta espanyola han estat perdudes per a la democràcia. Avui, un canvi veritable a Espanya necessita urgentment renovar el compromís cívic amb la democràcia. Aquest és el nostre tercer objectiu.

La democràcia implica acceptació del pluralisme i de la diversitat; autonomia de la política i responsabilitat institucional.

Els socialistes no entenem la democràcia com un simple mandat per exercir el poder que els governants reben periòdicament. Per a nosaltres, l'exercici democràtic significa un diàleg permanent entre els ciutadans i les ciutadanes i les institucions. Significa proximitat, control dels actes dels governants i transparència en les seves actuacions.

En aquest terreny, volem retornar la responsabilitat al conjunt del sistema polític, a través d'una alternativa democràtica per a l'Espanya plural, fonamentada en l'impuls d'una democràcia participativa i progressivament paritària; la concepció d'un govern responsable davant la societat i el Parlament; la consolidació d'una informació lliure i plural i una acció pública transparent; i la garantia per part de l'Estat d'una justícia ràpida i econòmica, una seguretat pública en la qual poder confiar i l'accés igual a serveis públics de qualitat.

Per a Catalunya aquestes eleccions són doblement importants. Sense un govern amic a Espanya l'aposta per un nou Estatut, per la millora del finançament i per la complicitat i el necessari treball en comú pot veure's frustrada. Ens cal, doncs, una nova aliança entre l'Espanya progressista i Catalunya. O totes dues hi perdran.

Aquest és el repte que tenim plantejat en aquestes eleccions els homes i dones que conformem les candidatures del PSC: derrotar democràticament el PP, fent que l'aliança entre Catalunya i l'Espanya progressista obri una nova etapa de progrés, un nou horitzó, amb un Govern presidit per José Luis Rodríguez Zapatero.

Gràcies.